

- ligatur, c. ad Audientiam de iis, quae vi, metus causa sunt.
- 46 Infertur quintò, quod fidejussor datus de solvendis usuris, dummodo non intercedat juramentum, non obligatur, quia usuræ damnatae sunt Jure divino, naturali, & Canonicæ: c. quanto amplius de usuris, immo etiam Jure Civili, quatenus Justinianus in l. 1. & 2., & l. non reddentes §. suscepimus. C. de summa Trinitate, & fide Catol. & §. 1. Authent. de Ecclesiast. tit. mandavit servari perpetuò decreta definita, & declarata in Sacro Concilio Niceno, tamquam leges sanctissimas, inter quas damnatae sunt usuræ, & est communissima Doctorum sententia, quorum in magno numero meminit, Barbosa in cap. quoniam num. 2. de usuris, intercedente autem juramento, solvenda sunt propter religionem juramenti, cap. ad nostram il 2. de Jure Iurand.
- 47 Infertur sextò, quod fidejussor pro contractu inito ab injustè ad talem effectum carcerato, nullam contrahit obligationem, quia contractus taliter carcerati omnino in Jure reprobatur, l. qui in carcerem ff. de eo, quod metus causa, dixi injustè ad talem effectum, quia si justè carceratus, & ad alium effectum, tunc si contractum ineat, & accedit fidejussor, uterque obligatur, ut dixi Rota, Merlin. decis. 506., Ottobon. decis. 205. aliaeque habentur decisiones apud Scanarolam de visitatione Carceratorum folio 93. 95. & 103., Carill. decis. 272. & decis. 348. p. 9 recent. in quibus reprobatur, quod aliqui practicarunt, scilicet mos educendi carceratum extra Carceres, & colocandi in mansionibus Custodis, vel alibi, ut dicatur contraxisse extra Carcerem, & quasi in libertate positus, & cesset metus, quia adhuc verificatur, quod nequeat pro suo libito abiare, sed sit in vinculis, & sub custodia Card. de Luca de benefitiis discurs. 78. num. 8. & 9. potissimum si sit sub fidejussione, quia adhuc est in fortis Curia, & metu tenetur, Farinac. q. 35. num. 24 immo, & justè carceratus si contractum iniret ad favorem Iudicis, vel officialis nulliter contraheret, ita neque fidejussor obligaretur, quia præsumitur vi, & metu contraxisse, ut latè consideratur in dicta decis. Merlin. 606. num. 12. & seqq.
- 48 Infertur septimò, quod si prohibeam seperiri Cadaver mei debitoris, nisi detur fide-

- jussor de mihi solvendo debitum, fidejussor, qui accessit ad nihil teneatur, neque negligens dici potest si omittat solvere, quia sicuti iniustum, & contra pietatem est prohibere ne mortuus sepeliatur, ita de re iniqua fidejussio non tenet, l. Sepulcri 8. ff. de sepulcro violato, Heringb. de fidejussor. cap. 10. num. 42.
- 49 Infertur octavò, quod, qui promisit renuntiare benefitum, recepta pecunia, vel quocunque alio modo Simonia interveniente, & ad hoc dedit fidejussionem, vel è contra, qui recepit benefitum promisit aliquid solvere, aut dare, ad hoc constituto fidejussore, cum contractus Simoniacus sit omnino in Jure damnatus, totò tit. de Simonia, & extravagant eadem tit., ita nullius est virtutis fidejussio: Heringb. supra nu. 51.
- 50 Infertur nono, quod si sequestrum sit nullum, etiam fidejussio data ad relevandum sequestrum sit nulla, & fidejussor non obligatus: Pigant. ad Statutum rubr. 28. nu. 48.
- 51 Infertur decimò, si contractus sit nullus, ita & fidejussio eidem accedens sit nulla: Farinac. fragm. Criminal. p. 2. V. lex num. 179.
- 52 Infertur undecimò, quod si captura sit nulla, etiam fidejussio de habendo protutto carcere est nulla, Peregrin. praxi Vicarii p. 4. sec. 8. num. 25.
- 53 Clericus prohibetur fidejubere cap. 1. de fidejussor., quod intelligitur de fidejussionibus secularibus, ut ex pluribus ostendit, Barbosa in dicto cap. 1. de fidejussor. nu. 2., ubi quod plures intelligunt, si frequenter fidejubeant, posse tamen pro Ecclesia, vel alio Clerico, vel causa pietatis fidejubere: Bellet. disquis. Cleric. tit. de disciplina Clerical. §. 32. num. 6.
- Si tamen fidejubeat etiam in causis secularibus tenet fidejussio, & cogitur eam servare: cap. Pervenit, cap. Confitutus, ubi Barbosa num. 2. de fidejussor., unde si negligat, omittat, aut recusat negligens est, & cogi potest à suo Iudice solvere.
- 54 Quod diximus de Clerico, non habet locum in Religioso, qui cum non habeat vele nec nolle, non potest fidejubere, & si fidejubeat, nullius est momenti, unde in Religioso non potest cadere hujusmodi negligentia, cap. quod quibusdam de fidejussor., Sanchez. ad decalogum lib. 6. cap. 14. num. 38., Bellet. dicto §. 32. num. 8., Barbosa in dicto cap. quod quibusdam nu. 4. & seqq. reddit rationem,

Sanchez.

- Sanchez. dicto c. 14. num. 41., quare Clericus si fidejubeat obligetur, licet sibi vetitum, Religiosus verò non obligetur, nempe quia Religiosus non habet quid proprium, quod possit obligare, neque habeat propriam voluntatem, quam habet Clericus.
- 55 In contractu locationis, & conductionis dato fidejussore, si contingat tacita reconductio, haec fidejussorem non afficit, quia strictissimè est intelligenda obligatio fidejussoris de prima conductione, ad allegata per Manticam de tacitis, & ambigu. convent. lib. 16. tit. 14. num. 9., Pigant. ad Statutum rubr. 96. num. 32., ubi obliterandum est, si fidejussor aliquo modo consenserit reconductioni, putà continuando solvere, quia per talem continuationem censetur, & ipse consentire in continuatione fidejussionis, unde tenebitur pro eo anno, quo cepit solvere, & poterit cogi ad complementum, & si reconductio intelligatur ad sex menses, & fidejussio eo casu censetur continuata ad sex menses, & non ultra.
- 56 Sextus Casus quo fidejussor potest incurrere culpam negligentiae est, si fidejussit pro reo carcerato, & relaxato sub fidejussione de eum representando, nec representat tempore convento, vel quando sibi à Iudice precipitur, ut repræsentet, & in iis casibus incurrit poenam negligentiae, quæ est in ipsa fidejussione expræssa, putà centum aureorum &c.: Farinac. q. 34. num. 1., quando autem non est expressa poena, taxabitur à Iudice, & fidejussor in eo casu tenebitur ad interesse partis: l. 2. §. in fidejussorem ff. qui satidare cogantur: Farinac. q. 34. num. 5., ubi num. 12., quod ista obligatio ad poenam, & ad interesse transit ad hæredes, ubi nu. 29., quod contra fidejussorem proceditur sumariè, executivè, sine libello.
- 57 Hic ergo solum est investigandum, in quibus casibus liberetur ab obligatione de representando, & sic à poena, ad quam eatus tenetur, quatenus omittit, quod facere debet, & potest, & quidem primo loco observo, quod qui promisit reum repræsentare, quod tempus taxatur à Iudice, vel secundum stillum loci, ut in Romana Curia solet esse unius mensis, ad allegata per Rotam Coccin. decis. 1088. num. 4., vel sex mensum, ut in l. Sancimus 26. C. de fidejussor. vel attentis circumstantiis rerum, personarum, loci, in quo potissimum consideran-
- dum est, an Jus partis factum sit, vel fieri possit deterius: Conciol. resol. Criminal. Vers. fidejussor. resol. 4., quia non facto deteriore ultra terminum, poterit etiam purgare moram l. & si post tres ff. si quis caution., & sic evitare culpam negligentiae, & poenam dicta l. Sancimus, & ex allegatis per dictam decis. Cocc. 1088. num. 5. ad tex. in can. apud misericordia 32. q. 1., can. Beatus 22. q. 2. cap. ex litteris de confit., Farinac. q. 34. num. 135., & de termino assignando arbitrio Judicis num. 147.
- 58 Et hoc etiam si fidejussio sit cum juramento, quia etiā juramentū desumit interpretationē ex æquitate Canonica, dicta decis. 1088. n. 5., ideo si terminus de consensu partis, vel Judicis prorogetur, & fidejussor consentiat, etiā virtus juramenti prorogatur ad terminū prorogatum, ut ex veriori notat Barbosa in can. apud misericordiam num. 2., & 3. 32. q. 1. Farinac. dicta q. 34. num. 137., & 140. 141.
- 59 Si verò Jus partis factum sit deterius, mora purgari non potest, ex regula in parte prima hujus tractatus tradita, quando possit mora purgari, & consideravit Rota coram Coccino decis. 1051. num. 9., & dicta decis. 188., ubi num. 15., & seqq., quod moram non posset fidejussor. purgare, ubi apposita fuisset dies certa, & pena, quod & nos firmavimus parte prima præsentis tractatus.
- 60 Secundò fidejussor, qui se obligavit usque ad certum tempus, eo elapsō liberatur, nisi interveniat in prorogatione, ita, & cesseante obligatione, cesset, & negligentia, si verò non ad certum tempus, sed absolute, & simpliciter fidejussit pro eo, qui erat obligatus usque ad certum tempus, facta prorogatione huic principali debitori, fidejussorem manere obligatum, ut conciliando D.D. opiniones scriptit Barbosa in cap. finali num. 19. de fidejussor., Gratian. discept for. c. 68. nu. 38., Gabriel. de fidejussoribus concl. 3.
- Difert tamen si promisit repræsentare infra certum tempus, quia eo elapsō, adhuc tenetur, sed potest purgare moram, ut dictum est Conciol. resol. 4. Vers. fidejussor.
- 61 Tertiò, fidejussor de repræsentando Reū, liberatur ab obligatione, si Reus factus sit irrepresentabilis facto Iudicis, putà, quia eum bannivit: Farinac. q. 34. num. 39., & seqq., & num. 49., & Consil. 126. num. 5. lib. 2. Guazin. ad defensam reorum, defens. 6. c. 4. Borell. summa decis. tit. de fidejussor. tom. 3. nu. 285., vel si Reus fugit propter minas, Ju-

dictis

- dicis. Farinac. num. 166. *et seqq.*
- 62 Quartò, fidejussor de ræpresentando toties quoties, si representavit reum, qui in carcere positus fugam arripuit, tenetur iterum ræpresentare, alias omittens, negligentia culpatur, ad allegata per Borellum *d. tit. de fidejussor. num. 290.*, evitabit tamen poenam, si eadem, vel sequenti die revertatur, etiam si fidejussor de habendo pro tuto carcere: *Peregrin. praxi Vicarii p. 4. sec. 8 num. 76.*, *Conciol. resolut. Criminal. V. fidejussor. resol. 3.*
- 63 Quintò, liberatur fidejussor, si principalis pro quo fidejussit de ræpresentando moratur, absque dolo, & culpa fidejussoris, nam cum obligatio inhæreat personæ, ea extinta, extinguitur etiam obligatio, dummodo fidejussor non incurrit moram, & negligentia culpam, quando Reus moritur, debebat enim in termino sibi constituto ræpresentare *l. Sancimus C. de Fidejussor.*, *l. si deceperit ff. qui satisdare cogatur,* & latè explicat Farinac. *dicta q. 34. à num. 34.*, & pluribus *seqq.*, dixi pro quo fidejussit de eo ræpresentando, quia si fidejussit de solvendo, cum hæc obligatio non respiciat rei personam, sed interesse partis, quod adhuc reo mortuo debetur, tenebitur fidejussor *l. si verò ff. qui satisdare cogatur.* Farinac. *supra num. 37.*, dixi absque doli, & culpa fidejussoris, alias nō deberet ex proprio dolo, & culpa commodum reportare: Farinac. *supra num. 35.*
- 64 Sextò, liberatur si Reus post fidejussione datam mutavit statum, putà de statu laicali, factus est Clericus, tunc quia forum mutat, nec amplius possit judicari à Judice laico, cessat fidejussoris obligatio, undè nō incurrit negligentia notam, si omittat illū ræpresentare, Farinac. *supra num. 38.*
- 65 Secus si privilegium superveniat, quod addat forum foro: *Sperell. decis. 7. num. 11.*, *Fermosin. in cap. ex parte q. 9.*, & in cap. *Propositi q. 5. de foro compet.*, *Salgad. labyrinth. Credit. p. 1. cap. 7 num. 79.*, & *seqq. ad tex. in l. si quis postea quam ff. de Judicis.*
- 66 Quæstio est, si reus nouum delictum commiserit, & Judex præcipiat fidejussori, ut illum ræpresentet, an in hoc casu teneatur, tractat casum, Farinac. *supra num. 63.*, & *seqq.*, & respondit, quod si pro causa, pro qua fidejussit, nova non supervenerint inditia, tunc aperte dignoscitur Judicis malitia, qui Reum habere intendit non pro

primo, sed pro secundo delicto, fidejussor non tenetur illum ræpresentare, & idem, Farinac. *Consilio 59. num. 5. lib. 1.*, dat cattellam, quod fidejussor petat ad favorem rei salvum conductum pro omni alia causa, quem Judex tenetur concedere, dum fidejussor non teneatur nisi pro causa, pro qua fidejussit stricte, ad tex. in l. 2. ff. *si quis cau-*
tion., tamen idem Farinac. *dicta q. 34. à num. 71.*, & *seqq.*, dixi non esse salvo conducto fidendum in causa gravi, & delicto capitali, quia salvus conductus fragilis cautio est, quod dictum non est admittendum, dum à Principe salvus conductus conceditur, quia fides publica est omnino servanda, nō displicer tamen alia ratio ejusdem Farinac., quod si Reus esset capitaliter bannitus per salvum conductum non esset tutus, quin in itinere ab aliquo occideretur.

67 Septimò, si fidejussor se obligavit ræpresentare Reum infra tempus determinatum, putà infra octo, ad hoc ut incurrit moram, & poenam, an requiratur Judicis interpellatio, ut dixerunt plures allegati à Farinac. *dicta q. 34. num. 125.*, & *seqq.*, vel potius dies interpellet pro homine, maxime, quia est apposita dies, & poena, ut plures alii voluerant ab eodem allegati à num. 129. & *seqq.*, quia satis controversum est, notat num. 134., quod in practica tollitur difficultas ex eo, quia vel dicitur toties quoties fuit requisitus, & tunc requiretur interpellatio, vel dicitur infra tot, etiam irrequisitus, & per hoc verbum etiam irrequisitus, cessat necessitas interpellationis.

68 Octavò, fidejussor, qui simpliciter promisit reum ræpresentare si semel ræpresentet liberatus est, nec amplius tenetur, ad tex. in l. *boves. S. hoc sermone ff. de verbor. signific.* Farinac. *num. 153.*, ad differentiam si promittat ræpresentare toties quoties *num. 157.*, quia tunc tenetur pluries, & pluries etiam in infinitum, ita etiam si promisisset ræpresentare quædocunque, quia isti termini toties quoties, & quædocunque habiles sunt importare infinitatem, idem Farinac. *num. 157.*, & *161.*, licet *163.*, alleget sentientes, quod obligatus toties quoties liberetur, per duplum ræpresentationem ad evitandam infinitatem, à qua natura abhorret, & ipse Farinac. testatur nunquam vidisse practicari ræpresentationem ultra duas vices.

69 Nonò, si essemus in dubio an fidejussor tenea-

teneatur ræpresentare reum, tunc non ræpresentando non incurrit moram, nec pena negligentiae, quia solùm habet locum in casu certo, & alias in dubio pro non obligatione tenendum est, *ad tex. in l. non*

puto ff. de Jure Fisi. Farinac. supra nu. 182.
apud quem latè videri poterit, quando fidejussor teneatur, vel non teneatur ræpresentare reum.

De Negligentia Filiorum in Parentes.

- S U M M A R I A**
- 1 **F**ilius institutus à Patre in usufructu, & proprietate, & aquiescat, nec reclamat, ex hac omissione sequitur, quod dato tempore debet usumfructum imputare in legitimam.
 - 2 Pater legans Uxori dotem, & donec ei solvatur, jubet quod filius annuam præstationem tribuat; certo si filius negligenter differat, præstations replicatas cogitur solvere.
 - 3 Nec præstations compensantur cum dote, licet debitum sit necessarium, per dotem, quia de mente testatoris utrumque dandum esse colligitur.
 - 4 An legatum de annua præstatione solvenda per filium, donec dotem matri restituat, sapiat usuram latè discutitur.
 - 5 Si dos restituenda consideret in re fructifera, tunc annua præstatio non sapit usuram, sed interesse.
 - 6 Si dos esset restituenda in pecunia, quam Uxor vult implicare in re fructifera, tunc annua præstatio sapit interesse, non autem usuram.
 - 7 Si annua præstatio legata sit titulo alimentorum, tunc non est usura.
 - 8 Si annum legatum fiat per modum panae vallet, quia filius negligendo restitutionem datis delinquit, & meretur poenam.
 - 9 Si verò legatum factum sit ad impetrandam dilationem dum bæreditas non est solvendo, tunc sapit usuram.
 - 10 Sicut cursu annorum non multiplicatur, sed continuatur negligentia, ita nec poena multiplicatur, sed continuatur.
 - 11 Annua præstatio pariter sustinetur ab usura, si adnexa sit summae alias non debita, sed pro libertate bæredis solvenda.
 - 12 Tunc esset Usura, quando præstatio annua adnectitur summae alias debita, & legatur